

складних речень: зокрема сурядні, підрядні та безсполучникові конструкції: «Я іду, а тінь моя біжить», «Рими існують, щоб нас карати», «Мені чужий цей світ, я не приймаю світу».

Отже, проаналізувавши заголовки у творчості Петра Сороки, ми виокремили заголовки-словоформи, заголовки-словосполучення та заголовки-речення. Різні типи назв представлені нерівномірно: одні структурні різновиди трапляються часто, тоді як інші є менш поширеними.

Список використаної літератури

1. Бачинська Г. В. Лінгвістичний статус заголовків поетичних творів Ліни Костенко: структурний аспект. Національний університет «Києво-Могилянська академія», кафедра загального і слов'янського мовознавства. Київ: НаУКМА, 2020. С. 9-12.
2. Вільчинська Т. П. Бачинська Г. В. Структурно-граматична та лексико-семантична природа заголовків у художніх текстах про війну Бориса Гуменюка. *Наукові записки. Серія: Філологічні науки*, 1(214), Кропивницький: Видавничий дім «Гельветика», 2025. С. 237–243.
3. Солодка Л.І. Лексико-семантичні особливості газетних заголовків: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. наук із соціальних комунікацій. наук: спец. 10.01.01 «Українська література»; «Теорія літератури». Київ, 2008. 41 с.

Світлана Бородіца,
кандидат філологічних наук, доцент
Тернопільський національний педагогічний
університет імені Володимира Гнатюка

БОГДАН ЛЕПКИЙ У СПОГАДАХ ВАСИЛЯ СІМОВИЧА

«Короткий огляд української літератури» (1917) Василь Сімович завершив твердженням, що в українській літературі «найновішого часу» посереднє місце між реалістами, котрих репрезентував «вельми талановитий» Володимир Винниченко, та символістами, першою серед яких була «новелістка і повістярка» Ольга Кобилянська, займав Богдан Лепкий – «лірик і новеліст» [5, с. 259].

Серед численних дружніх спогадів (М. Голубець, П. Карманський, Р. Купчинський, З. Кузеля, Л. Лепкий, Л.-Р. Лепкий, Г. Лужницький, О. Луцький, А. Чайковський та ін.) та наукових студій (М. Грушевський, М. Климишин, М. Крушельницький, Є. Пеленський, М. Рудницький, І. Франко та ін.) сучасників про Богдана Лепкого виділяємо праці Василя Сімовича, котрий, будучи редактором видань «Української Накладні» у Берліні ще в 1918 році опублікував розлогий життєпис видатного українського письменника «при першому томі його вибраних писань» (Володимир Дорошенко). Про велич постаті Богдана Лепкого в українській літературі свідчить така ваговита думка літературознавця: «...про Богдана Лепкого, хто його знав і ближче знав, можна писати й писати – така це небуденна була людина, такий цікавий був це талант, таке широке було коло його зацікавлень» [4, с. 340]. Слова Василя Сімовича аргументовано-переконливі, оскільки митці упродовж багатьох років підтримували дружні стосунки, починаючи з 1914 року, коли обидва українці-патріоти активно працювали в Союзі визволення України. Саме ця політична організація делегувала їх до роботи в німецьких таборах для українських військовополонених російської армії в Раштаті.

У некролозі «Богдан Лепкий» (1942), що був надрукований через рік по смерті Богдана Лепкого, Василь Сімович висловлював глибокий жаль: «Рік минув, і як перед роком, виринають спогади, теплі спогади про Богдана Лепкого, і чогось робиться сумно, як і минулого року, нестерпно сумно від того, що його вже немає» [4, с. 337]. Ця невимовна туга зумовлена тривалими в часі і дуже міцними товариськими зв'язками ще зі студентських років, коли зустрічалися у Чернівцях в інтелектуальному колі Осипа Маковея, Ольги Кобилянської, Остапа Луцького та ін. Учений відзначав аристократичний спокій письменника, його «врівноваженість» та «вибачливість», що зникали в мить, коли дискутував про несправедливість щодо людини чи національну кривду. Власне громадська робота в таборах для полонених українців під час Першої світової війни і згуртувала обидвох. Вони брали участь у таборових з'їздах, літературних дебатах, мистецьких зустрічах, спільно викладали на

курсах українознавства в таборі українських старшин у Ганновер-Мюндені, у Військовій місії в Берліні, а саме в часописах «Шлях» і «Українська Накладня».

В «Українській Накладні» і вийшов двотомник Богдана Лепкого, до якого Василь Сімович написав передмову з нагоди двадцятип'ятиліття літературної праці письменника. Учений назвав її об'єктивним «вислідом дуже дбайливих студій над літературним шляхом Лепкого і над життям його, як митця слова і, потрохи, палітри» [4, с. 338]. У відповідь автор висловив щиру подяку за «гарну передмову», демонструючи в ній «більш, ніж товариський тон».

Василь Сімович, відзначаючи близькі аспекти родинного буття та письменницької праці, – уродженці Поділля (Тернопільщина), перебування в Крегульці, попівські сім'ї, національна свідомість, громадська діяльність – прогнозував, що Богдан Лепкий стане «галицьким Нечуєм-Левицьким», що напише широкоформатну епопею «з життя, цікавого життя того типу українського пан-отця, який поволі вимирав і вже теперішньому поколінню невідомий, але ж такий цікавий, такий, що де в чому міг би бути зразком і для теперішніх часів» [4, с. 339]. На жаль, захопившись цією ідеєю, Богдан Лепкий її не реалізував, залишивши «гарні, дрібні образочки в оповіданнях з священничого життя» [4, с. 339], – «Веселка над пустирем», «Крегулець», «Зарваниця», «Бережани» та ін. У них Василь Сімович відзначав «гуманні ноти», «закоханість у всьому, що гарне, що має серце» [4, с. 338].

Таким чином, у працях, присвячених Богдану Лепкому – «Начерк історії української літератури» (1909), «Богдан Лепкий. Нарис літературної діяльності і спроба характеристики письменника за двадцять п'ять літ його письменницької праці» (1918), «Богдан Лепкий» (1942), – Василь Сімович обґрунтував особливе – «дуже видне» місце письменника в українському письменстві доби, акцентувавши на неоромантизмі, суб'єктивності, фольклорності, настроєвості, інтертекстуальності його художніх творів. Учений окреслив дружній образ Богдана Лепкого «на цілий його зріст» – «з

перспективи, без жодних джерел, на основі пам'яті та за допомогою самого автора» [3, с. 289].

Список використаної літератури

1. Дорошенко В. Літературна й наукова діяльність Василя Сімовича на тлі його життя. URL: <https://zbruc.eu/node/88073>
2. Погребенник Ф. Василь Сімович – український вчений і громадсько-культурний діяч. *Сімович В. Праці у двох томах. Т. 2: Літературознавство. Культура* / упоряд. Л. Ткач, О. Івасюк. Чернівці: Книги – XXI, 2005. С. 11-22.
3. Сімович В. Богдан Лепкий. *Сімович В. Праці у двох томах. Т. 2: Літературознавство. Культура* / упоряд. Л. Ткач, О. Івасюк. Чернівці: Книги – XXI, 2005. С. 288-336.
4. Сімович В. Богдан Лепкий. *Сімович В. Праці у двох томах. Т. 2: Літературознавство. Культура* / упоряд. Л. Ткач, О. Івасюк. Чернівці: Книги – XXI, 2005. С. 336-340.
5. Сімович В. Короткий огляд української літератури. *Сімович В. Праці у двох томах. Т. 2: Літературознавство. Культура* / упоряд. Л. Ткач, О. Івасюк. Чернівці: Книги – XXI, 2005. С. 254-259.
6. Сімович В. Рецензія на працю Б. Лепкого «Начерк історії української літератури». *Сімович В. Праці у двох томах. Т. 2: Літературознавство. Культура* / упоряд. Л. Ткач, О. Івасюк. Чернівці: Книги – XXI, 2005. С. 285-288.
7. Спогади про Богдана Лепкого / упорядкування, передмова та примітки Надії Білик. Тернопіль: ФОП Осадца Ю. В., 2022. 240 с.

Борис Бунчук,
доктор філологічних наук, професор
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича

ПОЕЗІЯ ЛЕСІ УКРАЇНКИ У ВІРШОЗНАВЧОМУ ДОДАТКУ ДО «УКРАЇНСЬКОЇ ГРАМАТИКИ» ВАСИЛЯ СІМОВИЧА